

KIADÓ HIVATAL:

Beliczey-út 4 szám
hova az előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitltérben egy sor
közlési díj 10 krajcár.

Hirdetések jutanyos
áron vétetnek fel.

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre . 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZEKESZTŐSÉG

Beliczey-út 4. szám
hova a lap szellemi rész té
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
adatnak vissza

Hivatalos közlemények.

7413 ikt III. 1898.

Hirdetmény

A cs. és kir. sorhadbeli tartalékos kato-
nák f. évi ellenőrzési szemléje Békés vármegye
alispánjától 18868/1898 ikt. szám alatt kiadott
utazási és működési tervezelt szerint Szarvas-
on a következő sorrendben fog megtartatni:
Október 14-én Szarvasiak az 1888, 1889, 1890,
1891 és 1892 évből. Október 15-én Szarva-
siak az 1893, 1894, 1895, 1896 és 1897 év-
ből. Október 16-án Ócsöd és kondorosiak mind.
Október 17. Szentandrásiak mind.

A szemle a fenti napokon Szarvas köz-
ség közházánál fog megtartatni mindenkor reggeli
8 órakor veszi kezdetét.

Szarvas 1898 szeptember 21

Az előjárók nevében:

SALACZ
jegyző

7413. 1898. ikt.

Hirdetmény

A m. kir. gyulai 2 ik honvéd kiegészítő
parancsnokságnak 2150 kig. szám alatt kiadott
utazási és működési tervezete szerint az 1898
évi honvéd ellenőrzési szemle Szarvason a kö-
vetkező napokon fog meg tartatni:

Október 7-én Szarvasiak 1886 évben besorozot-
tak; Október 8-án Szarvasiak 1887—1891 évben
besorozottak, Október 9-én Szarvasiak 1892—
1897 évben besorozottak, Október 10-én Szent.
András Kondorosiak mind. Október 11-én Ócsö-
diek mind az ellenőrzési szemle a rendelt na-
pokon Szarvason a község házában reggel 8 óra-
kor veszi kezdetét.

Utószemle Gyulán november 25 és 26-ik
napján fog meg tartatni.

Szarvas 1898 szeptember 10

Az előjárók nevében:

SALACZ
jegyző

Felhívás

Szarvas nagyközség Békésmegyében az
ujonnan épült modern „Arpad” szálló telkén a
a város legfőbb helyén ártézi víz és gőzfürdőt
óhajt építeni

Irányadásul közöltetik:

1 A telkek használata ingyen adatik, a
vállalkozó bizonyos évtizedeken kizárólag huzza
a jövedelmet, községi adó alóli felmentés, eset
leg egyéb kedvezmények mellett

2 a szerződéses idő lejártá után a fürdő
a község tulajdonává válik

3 az artézi kut vízfeleslege rendelkezés
alatt áll.

Helyi viszonyok:

25000 lakos, nagy vidék, kir. jbiroság. m.
kir. posta és távirtda hivatal, m. kir. adohivatal

főszolgabiroi székhely, vasuti főnökség osztály
mérnökség s más hivatalok főgymnasium 400
tanulóval, tanító képezde, jo modu közönség

Vállalkozók felhivatnak, hogy a közelebbi
feltételek iránt a község előjáróságánál tájé-
kozást szerezve a tervezetet f. évi okt. hó,
31 ig az előjáróságnál nyujtsák be

Szarvason, 1898 évi szeptember 15-én

Előjárók nevében:

DANCS BÉLA,
első jegyző.MELIS JÁNOS.
bíró.

A búza árának emelkedése.

Szeptember hó 24-én a budapesti termény-
tőzsdén nagy ijedelmet okozott a giró és pénz-
táregyletnek jelentese, mely szerint f. hó 30-iki
átvetelre 220,000 métermázsza buza mondatott
fel, illetőleg ennyi buzára vonatkozó szeptem-
beri kötés nincs még rendezve. A jelentés főleg
azért keltett ijedelmet, mert a szállításra köte-
lezettek a szállítást csak a magasabb ár meg-
fizetésével teljesíthetik, illetőleg az eredeti
eladási ár és a jelenlegi piaci ár közötti jelen-
tekenyen magasabb árdifferencia fizetésével
bonyolíthatják csak le az üzletet. Az, hogy
e jelentés következtében a buza ára a határ-
időben majdnem félförinttal emelkedett és az
a második körülmény, hogy a határidő-kurzus
ezen és még tovább várható emelkedése foly-
tán a baissere spekulálók közül több börzi-
áner a fogát ott fogja hagyni, ránk nézve most

TÁRBUZA.

A sas szirt.

— Olasz elbeszélés. —

Arliban egy kis halfszaluskában az Appeninek
tövében élt az öreg Testi Francesco, aki egykoron
messze földet bejárt s mint tengerész, csinos vagyon-
kát takarított meg. Holmi ezer aranyról suttogtak, mely
összeget signor Francesco a tavoli milánóban egy bank-
nál helyeztet el. S az egész vagyon az öreg halála után
unokájára, Simonettára esik, s arra a férjre, akit na-
gának választani fog. Simonetta még csak 17 éves volt
s szépségét tekintve, a falu királynője.

Történt egy napon, hogy az öreg Francesco bement
a városba s mikor hazajött, minden földi kincsét ban-
kók alakjában magával hozta, napról napra fokozódott
sóvársága, hogy láthassa, hogy megtapokathassa bankóit-
s végre nem bírta visszatartani vágyát. Elment tehát
a városba, s felvette pénzét s még az nap éjjel, mielőtt
törékeny faladájába zárta volna, megmutatta a tenger
pénzt Simonettának. S Simonetta sietett a bankók haza-
jöttét hírül vinni Marinának s Marinának sem melege-
net meg a hír, hanem nyomban vitte tovább többi ba-
rátnőjének, úgy hogy másnap reggel még a verebek is
arról csiripeltek az arlii viskók tetején

Hanem harmadnap reggelre, Francesco hazajött
után a bankók eltűntek s a barna ábrázatok mind el-
sápadtak és sötét árnyék borult az egész falura.

Közelről és távolról odasereglettek Francesco házi
kója elé s halkan suttogva beszélgettek a lopásról. Soká
nagyon soká vártak, hogy az öreg Francesco balsorsá-
tól lesujtva megpillanthassák. Végre Simonetta könyb-
lábadzsemekel jelent meg az ajtóban.

Nagyatyám köszöni részvéteket, — mondá s egy-
szerre görcsös zokogás fogta el. — Maga jött volna ki
hogy megköszönje . . . de . . .

— Ki lopta el a pénzt, Simonetta? Mit mond
Francesco? — kérde egy hang.

— Nem tudja . . . de közöletet volt . . .

Visszafojtott dörmögés volt hallható a tömegből.
Mindnyáján tiszteséges emberek voltak és hasonló tol-
vajlás még sohasom történt Arliban.

— Hát Pippoval mi van? — rikácsolt egy vén
asszony.

Simonetta felriad. Ez a gondolat észszerűnek lát-
szott előtte. De rövid gondolkodás után fejét rázta s így
szólt:

— Nem, az lehetetlen. Nagyapa látta Pippót Mi-
lánóban, midőn oda volt a bankjegyekért. Pippó távol
van innét.

E szóknál egy férfi a csodálkozás hangján
kiáltott fel. Nicolo volt, az evezős. Valamennyi szegző-
dőt. De Nicolo, aki félénkebb volt mint egy kis
gyerek, lehorgasztotta fejét és nem szólt egy szót sem.

— Nincs semmi ezélja annak, hogy itt ácsorog-
tok, jó emberek — folytatá Simonetta. Okosabb lenne,
ha hazamenetek. De óh, kérlek benneteket, bárki is
lopta el a pénzt, — a Madonna szerelmére, adja vissza.
Senki sem fogja elárulni. Csak nem akarjátok tán a
szegény öregot megölni? Pedig, ez az eset csaknem
megölte már. S aztán arra kért, mondjam meg nektek,
hogy bárki — halljátok, — bárki hozza vissza a
pénzt . . . kezemet kapja meg érte. És . . . és . . .
én beleegyezném, Istenemre mondom . . . megtenném,
hogy megmentsem őt a kétségbeeséstől, mely gyilkosa
lesz.

E szókkal Simonetta eltűnt a házban s a tömeg
apróbb titkos csoportokra oszlott szét, hogy a dolgok

állását megbeszéljék. Csak egy ember tűnt el közülök
— Nicolo, a csöndes Nicolo volt. Felfelé haladt a hegy
lejtőjén, míg egy magányos helyre bukkant az erdő
egy tisztásában. Az egész időn keresztül szeméit a
földre szegezte, mintha valamit keresgélne. Ezt a va-
lamit a mult éjjel látta s most újra látni akarta. Csak-
hamar elégtül felkiáltás röppent el ajkáról s mélyen
lehajolt a földre, hogy megvizsgálja jól, a mire bukkant:
egy hatalmas lábnyom volt a sarjadzó fűben . . . Nicolo
tudta, hogy egész Olaszországban csak két láb van,
a mely ily nyomot hagy maga után, — a Pippo,
a pupos Pippo lábai. Pedig ime, azt hitték, hogy Pippo
távol van Arliból — Milanóban.

Pippo idegen volt ezen a környéken. Mintegy há-
rom évvel ezelőt hirtelen jelent meg a magános halász
faluskában s letelepedett Arliban. Senki sem tudta hogy
kinek ija fija s honán került ide. Csak annyit tudtak
röla, hogy gazdag s az emberek azt suttogták, hogy
valami nagyvilági naplopó, a ki valami büntény miatt
menekült ide a magányba, hogy elrejtőzzék; mert nem
dolgozott, mint a többiek, hanem idejét arra pazarolta
hogy koresmáról-koresmára járt, össze-vissza kóborolt a
hegyek közt és az erdőben s ormóttan csuf fejében
vágyteli álmodat szőtt Simonettáról.

A leány eleinte arczába nevetett, de egy napon,
midőn egyedül találkozott vele az erdőben rárohant, mint
a sólyom a galambra s vad szavakkal megesküdött,
hogy az övé lesz. De Simonetta erősen védte magát he-
gyes körmeivel s hangosan sikoltozott — ekkor hirtelen
megjelent Nicolo és kiszabadította őt a szörnyeteg ke-
zeiből. S mindezt a környékbeli falvakban jól tudták.

De a mit senki sem tudott Nicolon kívül, ennek
titkos szerelme volt Simonetta iránt.

A dolog így történt. Egy napon Nicolo, egy télen
órájában az erdőt bujta s késével bevészte nevét egy fa-

másodrendű kérdés. A földlog az, hogy a börzén az ideai aratás óta észlelt jelenségek arra mutatnak, hogy a magyar gazdák végre tudatára ébredtek annak, hogy saját maguk kezében is eszköz van arra, miként a buza árára befolyást gyakoroljanak.

Kétségtelen u. i. az, hogy azon évről-évre rendszeresen tapasztalt jelenség, hogy a buza ára az aratás után közvetlenül egész ősziig állandóan csökkenő irányzatot vett. elsősorban annak tulajdonítható, hogy a gazdák kényszerhelyzetnek engedve, őszi kötelezettségeik fedeztetése végett, siettek buzájuk mielőbb piacra hozni. Tették ezt annál inkább, mert a börzék körüli az aratást követően siettek a jó termések folytán előállított állítólagos túltermelésről szóló meséket elterjeszteni, hogy így a gazdákat megfélemlítsék és ennek következtében buzájuknak az alacsony áron való átengedésére mihamarabb reábirják. Ez a mesterkedés az összes világbörzén így folyt. A budapesti börzén ehhez még az is járult, hogy a Balkán államoknak korábbi időben történő aratása folytán a legnagyobb fogyasztók képesek voltak buzákat már akkor is kapni, amidőn idehaza az aratás még alig kezdődik és így ezen silányabb minőségű, de olcsóbb buzákat a hazai buza árának lenyomására használhatták föl.

Az idén azonban a gazdák segítségére jött a természet. A példátlan szárazság folytán a Duna viziútján a Balkán államok buzája eddig egyáltalában nem jöhetett föl. A malmok tehát amelyeknek a múlt évről készletük nem maradt kénytelenek voltak magyar buzákat vásárolni. Hogy ezt a rájuk nézve jobb idők reményében — mily csekély mértékben tették, bizonyítja a börzei jelentések napenkénti stereotip megjegyzése, mely szerint „a malmok tartózkodók voltak”. Ehhez járul végül az, hogy a tőzsdebiróság szeptember 16-án 793. szám alatti ítéletével a szerb buzákat a szokvánnyal meg nem egyezőnek mondotta ki, amidőn egy szokványszerű szállításra felajánlott „fehér magvakat tartalmazó” buzákat éppen a benne levő fehér magvak (szerb buza) miatt „nem szokványszerűnek” mondott ki. A börzebiróság ezen ítéletével különben csak egy régi hibáját tette részben jóvá, mert az idegen buzákat a határidőbeli szállításból kizárta, amint ez az 1873. évben revidiált és átdolgozott tőzsdei áruüzleti szokásokról rendelkezésekhez képest egész az 1883. évi márczius 1-én életbeléptetett

áruüzleti szokások szabályzatáig legalább részben történt, amidőn még ki volt mondva, hogy határidőüzletben csak európai származású termények szerepelhetnek. Ez a határozmány az 1883. évi áruüzleti szokványokból már hiányzik amely dátum összeesik a gabonaárak csökkenésének kezdetével. Mert ezáltal lett a budapesti börze is a viláfgalomba belevonva. A tőzsdebiróság ítélete egyébként kiundulási pontját képezheti az áruüzleti szokások oly szabályozásának, hogy határidőüzletben a szokványgabona csakis „hazai termék” lehet.

A budapesti börze tehát a múlt évi csekély készletek, a balkán buzákat be nem szállíthatása és a szerb buzákat a szokványból való kizárásának hatása alatt ért el a szeptemberi kötelezettségek lebonyolításának határidejéhez, a mely azoknak ad igazat, akik több ízben a gazdákat arra figyelmeztették, hogy tartsák készleteiket ameddig lehet, ne szolgálassák ki magukat könnyelműen a börze spekulációnak. Mert mi következett be? A gazdák dacára az ideai közepes termésnek, óvatosak voltak, készleteiket tartogatták, a meddig csak lehet. A budapesti börzén az aratás után a fő szezonban naponként alig került az idén 25,000—30,000 q. buza eladásra, holott má. éveken ilyen időben 50—100,000 q. szokott a készbuza forgalma lenni. A csekély készletnél, emelkedő árak mellett a malmok tartózkodásukban nem gondoskodtak a kellő készletek beszerzéséről. Erre most lesznek reákerényesítve, mert a malmok jól tudják, hogy most van a fő szezon. Ilyenkor rendelik meg a lisztkereskedők szükségletüket egy néhány hónapra. A malmoknak is most kell őrlelvélőjükről gondoskodniuk. Ez pedig jelentékeny lesz, mivel tartózkodó álláspontjukon csak napról napra élve a téli teljes őrlelvélő képesség kihasználása azt jelenti, hogy a malmoknak október, november és december hónapokra összesen mintegy 2 és félmillió métermáza buzára van szükségük. De ha feltesszük azt, hogy a budapesti malmokban és közraktárakban 1/4 millió métermáza buza van beraktározva és az év hátralévő 12 hete alatt hetenként átlag 100,000 métermáza buzákat hoznak fel Budapestre akkor a malmok hiánya éppen egy millió métermázst fog kitenni.

Ime a malmok vásárlási tartózkodása — nehogy az aratás után a keresletükkel a buza árát emeljék — és a gazdák eladási tartózkodása a budapesti malmoknál oly buza hiányt fog

előidézni, a melynek hatása a buza árának további emelkedésére okvetlenül érvényesülni fog.

Es ebben rejlik a gazdákra és a spekuláns malmokra is a tanulság. A gazdákra nézve annyiban, hogy bebizonyult rájuk nézve az, hogyha következetesen arra törekednek, hogy buzájuk az aratás után azonnal tömegesen ne kerüljön forgalomba, okvetlenül jobb árakat érnek el. És így teljesen igazolva van a német gazdáknak azon kezdeményezése, hogy a buzákat szövetkezeti raktárakba helyezik, honnét a börze elkerülésével közvetlenül a fogyasztóknak csak fokozatosan adják el. A malmokra nézve pedig a tanulság az, hogy ne igyekezzenek keresletük mesterséges csökkentésével a természetes áralakulásnak útjában állani és így a gazdáknak az egyenletes és megfelelő buzáir elérését megakadályozni, mert ellenkező esetben a szintén nem természetes túlságos magas buzaárak fizetésére lesznek kénytelenek. Ezzel ugyan maguknak nem sok kárt okoznak, mert a fogyasztón a magas gabonaárakat meg tudják venni, de a fogyasztók ok és mód nélkül megdrágítják, a helyett, hogy a fogyasztásnál is az állandó és lehetőleg kiegyenlített árak elérésére törekednének és ezáltal a maguk üzletét is szilárdabb alapokra helyeznék.

Az utolsó tanulság pedig ismét a gazdákat illeti és ez az, hogy bár az ideai évben a természet és egyéb kedvező körülmények nagyban elősegítették a buza árának emelkedő irányzatát, a jövőben erre ne számítsanak, hanem csak önönmagukra és igyekezzenek a jövőben is buza termelésüket visszatartva, azt csak fokozatosan becsajítani forgalomba és hogy ezt könnyebben és eredményesebben tehessék, a közraktári és értékesítő szövetkezetek alakításához mihamarabb lássanak hozzá. Sz.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kiknek előfizetése a jelen negyed végével lejárt, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek nehogy a lap szétküldésében akadályok merülnek fel. A z előfizetések legcélszerűbben postautalvány útján eszközölhetők.

Előfizetési feltétel:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve
Egész évre 5 frt — kr.
Fél évre 2 frt 50 kr.
Negyed évre 1 frt 25 kr.
Szarvas, 1893. július 3.

A „Szarvasi Lapo”
szereztsége és kiadóhivatala.

tőrszbo. Egy hétre rá, mikor újra ehhez a fához közelített, esodálkozva állt meg. Valaki a „Nicolo” név alá egy szót vésett be: „Szerettek.”

Ki tette ezt? Szive legmélyén azt hitte Nicolo, hogy Simonetta volt. Hitte, mert a hit szive legbelsejében hő-óhajlása volt.

Miután Nicolo rátalált a lábnyomra, figyelmesen követte azt a lejtőn lefelé a tengerpartig. Nem kétkedett egy pillanatra sem abban hogy Pippo volt a tolvaj. De vajjon hol rejtette el a pupos az öreg Francesco bankóit?

Nicolo egy kiszögélő szirten ült a Tenger mellett s midőn szeméi a végtelen víztükörön révedeztek, egy sötét ponton tapadtak meg, a pont mindegyre közeledett s Nicolo most kivethette, hogy az egy kis csónak, melyben csupán egy ember volt s az az ember — ezt is észrevette Nicolo — nem lehetett halász. Nicolo a szirt mögé rejtőzött, de élesen szemügyre vette a csónakot. A benne ülő kikötött a parton; Pippo ott volt a pupos Pippo! Most már felfedezte Nicolo, hogy hol van elrejtve Francesco pénze!

A bankók a sas-szirten voltak!

Ez a szirt néhány mérföldnyire a szárazföldtől csaknem meredeken emelkedett ki a tengerből. A régi etrusiai és liguriai halászok még a római köztársaság idejében Rupos aquilának nevezték el. csúcsának sajátságos formája miatt, mely nagyon hasonlított egy sas fejére és csőrére. S ezért hívják még ma is ezt a szirtet sas-szirtnek. Csak déllőlől lehet egy koskeny, életveszélyes ösvényen megmászni. De ha az ember a tetejére ér, akkor látja csak, hogy északra kihajlik

s emberi láb a szirtnek ezt az oldalát meg nem taposta.

Felfedezése után másnap Nicolo, még napkelte előtt, künn volt a sik Tengeren.

Szentül megvolt győződve, hogy Pippo valahol a sas-szirten rejtette el a pénzt s most azt ment keresni. . . . Nicolo ellátta magát élelmiszerekkel s a szirt tövében egy kis vajúdlókban háziásan berendezkedett. Egy teljes hatot töltött el így, azzal a sziszifuszi munkával, hogy megtalálja a helyet, a hová Pippo a pénzt rejtette. Nicolo már végigkutatatta a szirt egész déli oldalát, — hiába. Elhatározta tehát, hogy előre hatol a sas szirt csúcsáig. Egy egész napi fáradságába került s mire a szegény fia, halálosan kimerülve, a csúcsra ült, már alkonyodni kezdett. Ekkor egyszerre egy szöveget pillantott meg, amely közel egy kis hasadéka volt beverve. S a szögbe egy vékony zsinór volt megerősítve, mely a sas-szirt északi oldalára esüggött alá. . . . Nicolo a legnagyobb izgatottságban luza fel felé a zsinórt — s a végén ott látott egy kis zacskót s a zacskóban ott voltak Francesco bankói! . . . E pillanatban a sas-szirt csúcsán felkukkant Pippónak dühtől eltorzult szája egy pisztolylövés dördült el — s Nicolo, látnak találva, fejével bukott alá a mélységbe.

De a végzet örökösét fölötto. Egy halász, aki a sas-szirt közelében hálót vetett ki csónakából, kimentette az eszméletlen embert, aki még mindig kezében szorongatta a Francesco bankóival megtöltött zacskót. Nikolo hetekig küzdött a halállal, de végre egészséges diadalmaskodott s egy napon végre kitéhette lábát a szabadba. A Tengerhez ment le s álmodoza tekintett át Arlira, melynek fehér körvonalai oly barátságosan váltak ki a hegygírinéz sötét háttéréről. Ekkor egy

asszony baladt el mellette, fején egy kosár narancssal, midőn megpillantotta a főt, oda kiáltott neki:

— Siess Nikolo, mert különben elkéssel az esküvőtől Pippo ma esküszik. Szegény Simonetta? A nagy apja kedvéért teszi. Pippo találta meg Francesco bankót s az öreg megesküdt, hogy a ki megtalálja, az megkapja érte Simonetta kezét!

Az arli kis templom e délelőtt zsúfolva volt emberekkel. Pippo és Simonetta áltak az oltár előtt.

— Akarod e nőül venni e lányt? — Kérdé a pap a pupostól.

— Igen, viszonzá ez.

Igen! hangzék egyszerre mintegy viszhang gyanánt Nicolo volt, aki ezt a második igent kiejtette, s aki most ott áll a jegyepár mellett. Kihuzta a zsebéből Francesco bankóit s magasra feltartott azokat.

— Pippo a tolvaj és én találtam meg Francesco pénzt a sas szirten! — harsogta Nicolo.

Leirhatatlan zürzavar követte szavait.

— Fogjátok meg a tolvajt! ordítá a tömeg s mindenki nekirohant Pippónak.

De a pupos kezében megvillant egy revolver s miközben azt a nekirohanóknak szegezte, akik visszahököltek, utat tört magának a tömegben át s kimenekült a templomból. . . . Egy héttel később összezuzott tetejét a hegyekben, egy szirt tövében találták meg. Göröcsösen összeszorított markában egy eltört pálinkás üveg nyakát találták.

Nicolo nőül vette Simonettát s az öreg Francesco nagyon meg volt elégedve, mert most kétezer aranya volt, — a magáé és a Pippo ezer aranya, melyet neki ez, mint az állítólag megtalált pénzt adott át.

Ujdonságok.

Felhívás Szarvas hazafias polgárságához Magyarországi társadalmának hazafias lényezői megmozdultak, lelkesedéssel állottak egy czél szolgálatába, mely azon nemes és magaslatos feladat megvalósítását tűzte maga elé, hogy a hazafias közeczelök előmozdítása javára, a társadalom minden tagját, a nemzettest minden alkotó elemét, politikai, vallási, nemzetiségi és társadalmi állásra való tekintet és különbség nélkül az „Országos Nemzeti Szövetség” zászlója alatt egy szerves egészszé tömörítse és a kitűzött magaslatos eszmék diadalra jutását egyesült erővel előmozdítsa. A nemzeti erő ezen hatalmas megnyilatkozása tette hívja fel városunk hazafias polgárságát, hogy kivétel nélkül munkáljon közre a nemzeti szellemű áthatott egységes társadalom megteremtésében. Hazafias polgáraink köréből lelkes egyének sietettek a küzdő térre, hogy a kitűzött nemes czél megvalósítására közreműködjen, meg alakítsák a „Szarvasi Nemzeti Szövetséget,” mely alakuló közgyűlését folyó évi október hó 16-án délután fél 4 órakor tarja meg az „Árpád szálló” dísztermében Polgártársaink! Nagy nemzeti ügyünk érdekében kérjük fel Önöket, hogy a „Szarvasi Nemzeti Szövetség” ünnepélyes alakuló közgyűlésre minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek. Szarvas, 1898. szeptember hó 17-én. A szervező bizottság. Tárgysorozat: Az ünnepély sorrendje: Október hó 16-án délután 1 órakor, a Budapest és az Arad felől érkező vendégek fogadása a vasúti állomásnál. Délután fél 4 órakor alakuló közgyűlés az „Árpád szálló” dísztermében. Este 7 órakor díszelőadás a városi színházban. Este fél 9 órakor közsécsóra. Az alakuló ülés sorrendje: 1. Elnöki megnyitó és a „Országos Nemzeti Szövetség” képviselőinek üdvözlése tartja Gróf Bolza Géza szarvasi bizottsági elnök. 2. Dr. Herczegh Mihály az „Országos Nemzeti Szövetség” elnökének válasza. 3. A megalakulás elhatározása és a tisztviselők valamint az igazoló választmány megválasztása. 4. Zárzó.

— Mayer Frigyes a m. kir. adóhivatal pénztárnoka e hó 27-én ünnepelte meg hivatalnokságának 30 éves jubileumát. E novezetes alkalomból barátai és tisztelői élénk ovációkban részesítették a közszereplőnek örvendő jubiláns. Mi is szívből gratulálunk s kívánjuk ad multus annos!

— Áthelyezés. Sztróiny Antal szentandrási róm. kath. segédlelkész községünkbe helyeztetett át hitoktatónak.

Bucsiszó. Egyházmegyei főhatóságom Debrecenbe helyeztetett át. Állomását haladéktalanul kell elfoglalnom; azért nagy számú ismerőseimnek s jó barátainak az idő rövidsége miatt csak ez úton mondhatok szívélyes „Isten hozzádot. Kovács József.

— Helyettesítés. A gyulai járás főszolgabírája a dobozi II-od jegyzői állásra Marosek György szarvasi okl. jegyzőt helyettesíté kinevezte.

— Esküvő. Lengyel Károly szarvasi kir. jbirósági hivatalnok szept. hó 26-án vezette oltárhoz a tenkei kir. adóhivatal főnökeinek nagymiveltőségű és bájos leányát Knauer Aranka kisasszonyt.

Halálozás. Szarvason általában tisztelt és ösmert agg matróna, öz. Öertel Ferenczné szül. Kollár Terézia szept. hó 25-én hajnali órákban viszontagságos életének 71 ik évében hunyt el s másnap délelőti órákban nagy részvét mellett temették el. Általában szolgálatkés, vidám lelkű, mindenkiel barátságos s megfőző természetű volt ismeretes. Neh. férje a mezőberényi német egyház lelkésze volt, s nyugalmazása után számos éveken át Szarvasra tette át lakását. Családja és számos rokonai, úgy tisztelői nagy részvéttel kísérték a végnegyed helyére. Családjai: Nehai Öertel Anna férj. Losonczy Hunos Jánosné hátrahagyott férje és Emilia leánya férj. Öz. Sneft Jánosné: Terézia öz. Jancsovics Imréné; János vizaknai ev. magyar lelkész; Amália, Katalin és Emilia; valamint az elhunytak édes testvére id. Kollár János ügyvéd gyászolják.

— Áthelyezés. Kovács József szarvasi róm. kath. segédlelkész felettes hatósága Debrecenbe helyezte át. Jóbarátai és ismerősei ez alkalomból búcsú lakomát rendeznek tisztelőire. A távozó Kovács Józsefben lapunk szorgalmas munkatársát, helyi társadalmunk pedig széles körökben rokonszenves alakját fogja nélkülözni. Mi azzal a tudattal veszünk búcsút jeles tollu munkatársunktól, hogy lapunkat a távolból is fel fogja keresni szellemes dolgozataival. Kísérje szerencse új otthonába.

— Kitüntetés. Behan Mihály szarvasi rosta készítő Szolnokon tartott nemzetközi rosta versenyen az

első díjat állami nagy arany éremet nyerte. Udözöljük a törekvő fiatal iparost, ki már a kiállítás alkalmával is kitüntetésre tette magát érdemessé.

— Ekmart. Bene János szarvasi illetőségű 8 éves gyermeket f. hó 26-án Komlovezky György veszetti kutyája megmarta. A szerencsétlenül járt gyermek a Pasteur-féle intézetbe szállított.

— Megégett gyermek. Gugolya János 4 éves gyermek tizhalálal mult ki f. hó 26-án Szendrőn, édes anyja míg ruhát vitt szárítani a padlásra, addig a kis gyermek valahonnan gyufát kerítve játszadozott, a gyufa tüztől ruhája tüzet fogott, s mire anyja a padlásról lejutott, már teljesen összeégett. A kétségbe esett anyja egyetlen gyermekét veszítette el.

— Fogyasztási adók bérbeadása. Mult hó 29-én és 30-án tartotta meg a kincstár kiküldött a fogyasztási adó bérbeadására a tárgyelést, a mely alkalommal:

Kondoros	—	851 ft.
Szendrő	—	1530 ft.
Ócsöd	—	3629 ft 78 kr.
és Szarvas	—	10000 ft.

lett kiadva.

Mind a négy község maga tartotta meg a fogyasztást.

Színház,

Szeptember 22-én Csütörtökön Dumas Sándor világhírű vígjátéka „A nők barábjá” került színpadra a színház előtt, de úgy látszik a finomabb szellemesség, a bensőbb érzelmek, a társalgás művészete még soká fognak hálás talajra találni a mi színházunkban, úgy hogy közönségünk ez alkalommal is meglehetősen unatkozott. Hiába a mi fásult idegeinknek erősebb dolgok kellene a mielőtt jót kacagunk azután pedig megbotránkozunk. Aztán az előadásban is valami vonta tetség látszott, tudják szerepüket, mégis rosszul ment jobban mondva döcögött az egész. Oka ennek ugyanaz lehetett a színészeknél, a mi a közönségnél, nehéz az ilyen társalgási darab, a hol minden szónak megvan a maga hanglejtése, arczjátéka mozdulata. Mégis voltak sikerült jelenetek. Halmay például elejétől végig élénken játszott, jól is társalgott, de az ő hangjával úgy voltunk miut természetével; sok egy 32 éves embernek Ezért nem tudta a közönség vele szemben sem kellően kifejezést juttatni elismerését pedig többször megérdemelte volna. — Tuboly Jean szerepében talán nagyobb sikert aratott volna, ha modorossága s a hevesebb érzelmek sajátos kifejezése ismételt sokajokra nem ragadják Szepessy Paula mint Leverdetné, Nagy Gyula mint Leverdet kellően beleélték magukat szerepükbe kivált az utóbbi remekelt pompás arczjátékával az utolsó felvonásban.

Szept. 23-án Pénteken Boriczky Dani a repülő eszmadia, vagy a lábszj, mint orvosság. A színpadon eredeti bohózatnak nevezett darab tulajdonképp rettetes léha bolondság, melyet bizony kár volt színrehozni. Mentésére csak a zóna árak szolgálnak. Megállta helyét mint eszmadia Tisztay s ügyes majstromnének bizonyult Lévy Sárika. Előmozdították még az előadás sikerét Tuboly, Nagy Gyula és Tordayné.

Szept. 24-én Szombaton a Szultán operettet adták csekély számú közönség előtt a czimzerepben Halmaynéval, kit hangjánál fogva meg is illette a fűszerep, de termete egy 20 éves szerelmes ifjunak — még ha szultánna tette is Allah — talán mégis erős egy kicsit Roxelanet Lévy Sárika adta. Eleven és kecses mozdulataival sikerült alakítást nyújtott, de játéknak értékéből sokat levont, hogy szokása ellenére — kissé affektált, s mintha a darab elején nem lett volna egészen hangjánál, talán fázott, a mi nem volna csoda, mert míg a közönség felülében élvezte az előadást, neki nagyon leuge öltöztette volt. Igen jó volt Tisztay mint Rettetes basa, Tordayné is. Déry mint kollembes basa kellemetlenkedett, mert dacára kis szerepének sokat kaczerkődött a sugólyukkal.

Szept. 25. Vasárnap d. u. zónaelőadásul Goldstein Számi, este pedig Holtomiglan, Rutkay énekes népsziműve ment. Erdoy Juliskát Halmayné adta, aki ez estén igazán szépen énekelt. Sikeresen alakított Juhász né s jók voltak Juhász a fodrász. Torday a fodrász segéd, Tisztay Miksa a hordár szerepében.

Szept. 26. Hétfőn bérletszünetben 1000 év, Verő látványos műve került színpadra. A magyarok bejövételét s történetét a jelen korig 9 képből mutatja be e darab s az igazgató dícséretül meg kell említenünk, hogy az egész előadás igen szép és sikerült volt. A díszletek Halmay áldozatkészégét, képek pompás csoportosítása a rendezés ügyességét dícséri. Halmay annyira ment az eredetiségben, hogy mint Árpád személyesítője lóháton jelent meg a színpadon. De nem

hagyhatjuk szó nélkül azt a körülményt, hogy midőn a pogány magyaroknak álrukban megjelenik Mária, a kulisszák mögött egy gyönyörű melódiát oly infamis rosszul énekeltek, hogy a jelenet hatását nagyon alászállította.

Szept. 27-én kedden „Tél és Tavasz, francia vígjáték után int operettet adták kevés számú közönség előtt. De még ezt sem tudta felmelegíteni az igazán gyönyörű zenéjű operette. Alakításukkal kiváltak Halmayné, Torday, Lévy Sárika. Jó udvari bolond volt Juhász Sándor.

Szept. 28-án szerdán Ehegaray József társadalmi drámája Folt, amely tisztit, került színpadra. Ez az előadás egyike volt a legjobbaknak s legsikerültebbeknek, a miben mindenesetre legtöbb része van Daróczy Ilkának. Tartózkodó, hideg magatartásával híven adta vissza a mellőzött leány szerepét, kit csak kegyelemből türenek a háznál, s ki, hogy apjának tett esküjét megtartsa, emléket megtisztítsa, elfojtja szerelmét, elszorvodi a ház elkényeztetett zsarnokának, eurikétának szeszélyeit kinzásait, fogadott anyjának kiméltelenségeit. S mikor anyjáról maradt emlékeit elősorolja, mikor szerelmének tudatára ébred, mikor becsületének elvesztése fenyegeti s választania kell a kegyelet s a tisztesség parancsolta kötelesség között: hangjával és mozdulataival indulatossá kitöréseivel s lemondó fájdalommal mindvégig jellegzetes alakítást nyújtott s hatásos volt. De megérdemelte az elismerést végig, még akkor is, mikor ártatlansága érzetében, a becsületesség lesújtó rágalma miatt szerelme elvesztése után kitor belőle a fojtva tartott szenvedély s majd örüléssel fenyegeti, majd erőszakosságokra, kinzója legyilkolására készíti a szívében össze gyülemlett keserűség. Kár, hogy ily elismeréssel nem nyilatkozhatunk partneréről Déry Béláról, aki a szerepét nem tudta, akadozva beszélt s szerelme, szenvedélye nagyságát csak azzal tudta kifejezni, hogy a színről távozásakor mindég merőn nézett vissza imárottjára no meg hogy alaposan kilökte Matildot a kulisszák mögé. Götz Aranka eurikéta szerepében túlságosan diszkrét volt, a fondorkodás ügyes mesterségében nem igen excellált, de Matild erőszakosságától való féltelme hű kifejezést talált arczokáján. Talán e féltelme nem engedte erősebben hallatni hangját, mely még a veszekedő jelenetben is susogássá gyongült. Donya Konszepszion ellenszenves szerepébe jól beletalálta magát Juhász né, kivált az utolsó felvonásban magára szedett örömanyai öltözéke a mostohák és anyósok eszményképévé tette. Don Lorenzó rosakarátú bárgyúságát elég jól eltalálta Nagy s csak a legteljesebb elismeréssel szólhatunk Halmay pompás Don Husztójáról, kinek jellemét, hű gadság, finom tapintat, igazságszeretet s a sokat tanult sokat tapasztalt öreg ember életbölelete alkotják. S mindezen jellemvonások hű kifejezést nyertek Halmay alakításában és játékában. Végül nem hagyhatjuk szó nélkül azt a botránys körülményt, hogy kivált a karzati és álló publikum felvonások alatti jövésmondesével szörnyen zavarja az előadást. Nem ártana valahogy intézkedni, hogy ez ne történjék. A kik felvonás meg kezdése után kint vannak, maradjanak ott, ne enged tessenek be a színházba. A felvigyázó rendőrök pedig ne csinálják, hanem fojtsák el a zajt. Rendnek muszáj lenni.

Szept. 29-én Csütörtökön bérletben ismételték szintén szépszámú közönség előtt az 1000 év látványos sziaművet.

Köszönet nyilvánítás.

Ez évben a Mezőhegyesre kirándulók minden csoportja mint értesültem lefőnyképezotik, — de a felvételek nem szolgálnak magány használatra, sem több példányban nem készítettnek. Szarvasi t. gazdátársaimnál kivételt tettek az ottani intéző körök, mert külön kifejezett óhajuk, egy példányt számomra emlékül készkőzőlni, meghallgattatott és a végtelen kitüntető figyelmükkel eredő képet tényleg nagy öröm és meglepetésemre megkaptam.

Nem mulaszthatom el mélyen tisztelt gazdátársaimnál lekötözö hálámát jelen sorokban nyilvánosságra hozni, azon reményben, hogy így hamarabb fog tudomására jönni mindazoknak, kik a szép terv megvalósítására engem érdemesíteni szívesek voltak.

Sejtven, hogy egyeseket a kirándulók közül érdekelhetné az említett kép megtekintése 8—10 napra a kör helyiségében helyeztem el addig, még ezen kedves emlék szobám állandó díszét képezni fogja. 1;

Szarvas, 1898. o. t. 1.

Mély tisztelettel:
Gróf Bolza Géza.

Hirdetmény

a népfelkelés jelentkeéséről

Az 1893 évi XXXVII. t. cz. alapján mindazon katonailag kiképezett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a hadtengerészetben, a honvédségben, ezek póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, továbbá oly katonailag ki nem képezettek kik népfelkelési (rózsaszínű) ajánlati lappal elvannak látva, f. évi október hó 4-én 1863 1868

évben születtek és Kondoros Okt hó 5-én 1859 1862 évben születtek Okt hó 6-án 1856 1858 évben születtek és mindennap a megfelelő évfolyambeli Szarvason tartózkodó idegenek a városházán személyesen megjelenni vagy írásban jelentkezni tartoznak. Az írásbeli jelentkezéshez minden községi elöljáróságnál ingyen jelentkező lap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a községi elöljáróság és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyújt felvilágosítást

A személyes jelentkezéshez az utolsó katonai okmány (végelebecsajító levél, kilépti

bizonyítvány ajánlati lap) elhozandó az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó

Az itt tartózkodó de (Ausztriában) a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módzatok között tartoznak jelentkezni mint magyar honosok

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2—5 egész 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik Kelt Szarvason, 1898 aug. 22 én

Az elöljáróság.

Felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

H I R D E T E S E K.

É r t e s í t é s.

Van szerencsém a n. érdemű közönséget értesíteni, hogy üzletátköltözés miatt a még raktáron levő

teljesen kiárulom, s azokat minden elfogadható áron eladom, midőn a kedvező alkalom kihasználására az érdekeltek szives figyelmét felhívom

Maradtam tisztelettel

Nyácsik S.
utóda.

Ü z l e t á t h e l y e z é s.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint

Czukrász üzletemet

Sinkovitz féle házban helyeztem át. Midőn ezt a n. közönség becses tudomására hozom, el nem mulasztatom a multban tapasztalt becses pártfogásáért köszönetemet kifejezni s kérni, hogy azt részemre a jövőben is megadni kegyeskedjék.

Szarvas, 1898. október hó.

Mély tisztelettel

Perczel János

czukrász

DANTZKY SÁNDOR

könyvnyomdája

—||— SZARVASON.

ELVÁLLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D A S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á T, U G Y M I N T

D I S Z E S S Z Á M L Á K, J E G Y Z É K E K É S T U D Ó S Í T Ó L E V E L E K.

ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KARTYÁK, IZLÉSES MEGHÍVÓK ÉS TANCZRENDEK SZINES NYOMAS VAGY ARANYOZÁSSAL

É T L A P O K, V Á R O S I É S K Ö Z S É G I H I V A T A L O S N Y O M T A T V Á N Y O K

■ J E G Y Z É K E K, C Z I M -, A S Z T A L I - é s N É V J E G Y E K G Y Á S Z L A P O K, K I M U T A T Á S O K, I D Ő S Z A K I I R A T O K s t b ■

A „Sarvasi Lapok” kiadóhivatala minden hazai hírlapra és regényre előfizetést elfogad.

H I R D E T É S E K E T

j u t á n y o s á r o n v e s z f e l
a k i a d ó h i v a t a l.